

ANEXO I

SOLICITUDE PARA O APOIO ÁS ACTIVIDADES DE DEMOSTRACIÓN E INFORMACIÓN QUE SE VAN DESENVOLVER NA ANUALIDADE 2020

Nº DE PROTOCOLO¹		
1.- TÍTULO DA ACTIVIDADE		
POSIBILIDADES DE UTILIZACIÓN DA FAUNA ÚTIL PARA O CONTROL DE PRAGAS NA AGRICULTURA GALEGA		
2.- TIPO DE ACTIVIDADE²		
XORNADA TÉCNICA		
3.- UNIDADE ORGANIZADORA DA CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL		
Unidade: AGACAL-CIAM		
Enderezo: Enderezo: km7 Estrada Mesón do Bento a Betanzos		
C. Postal:15318	Concello:ABEGONDO	Provincia:A CORUÑA
Nome e apelidos do/a responsable da unidade organizadora:Manuel López Luaces		
Cargo:Director	Tfno.:881881801	Correo_e:manuel.lopez.luaces@xunta.es
Nome e apelidos do/a coordinador/a:Juan Castro Insua		
Posto de traballo:Investigador	Tfno.:881881812	Correo_e:juan.fernando.castro.insua@xunta.es
4.- UNIDADES PARTICIPANTES DA CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL		
Unidade: CFEA Guísamo (A Coruña)		
Enderezo: LG. BOS, 14 - GUÍSAMO		
C. Postal:15640	Concello:BERGONDO	Provincia:A CORUÑA
Nome e apelidos do/a responsable da unidade:		
Cargo:DIRECTOR	Tfno.:881881042	Correo_e:xose.luis.arenas.barreiro@xunta.gal
5.- UNIDADES OU ENTIDADES PARTICIPANTES (que non sexan da Consellería do Medio Rural)		
Unidade ou entidade:		
Enderezo:		
C. Postal:	Concello:	Provincia:
Nome e apelidos do/a responsable da unidade ou entidade:		
Cargo:	Tfno.:	Correo_e:
6.- CENTRO DE INVESTIGACIÓN OU CENTRO TECNOLÓXICO³		
Centro:		
Enderezo:		
C. Postal:	Concello:	Provincia:
Nome e apelidos do/a responsable da entidade:		
Cargo:	Tfno.:	Correo_e:

¹ A encher polo Departamento de Investigación e Transferencia da Agacal.

² Xornadas técnicas, xornadas de portas abertas, congresos, conferencias, seminarios, talleres de prácticas, viaxes, material divulgativo, campos de ensaio, campos de demostración.

³ Só no caso dos campos de ensaio, nos que é imprescindible asesor científico.

7.- ANTECEDENTES E XUSTIFICACIÓN

En Galicia temos cada vez mais problemas cas pragas no campo, sendo algunhas de gran transcendencia económica como a avelaiña da pataca, *Tecia solanivora*, a rata toupa *Arvícola terrestris*, a vespa velutina *Vespa velutina* así como vermes e eirugas en froiteiras, horta etc.

Galicia foi pioneira no estudo das pragas do campo desde a creación da Granxa Agrícola de Monelos en A Coruña, onde se creou a Estación de Fitopatoloxía agrícola de A Coruña (1926-1951).

Actualmente segue funcionando en Mabegondo o Laboratorio Agrario e Fitopatolóxico de Galicia, que ten unha gran experiencia e coñecemento no diagnóstico de pragas agrícolas sendo o laboratorio oficial de referencia da Xunta de Galicia.

Tamén existe unha colección entomolóxica de avelaiñas e bolboretas froito da labor dun ex investigador do CIAM: José Castro González desde finais dos anos 70 do pasado século ata o ano 2007.

http://www.biga.org/Boletin_BIGA/Boletin_BIGA11/BolBIGA11_53-68-Pino_Lepidopteros_Mabegondo.pdf

Actualmente existe unha crecente tendencia a usar métodos biolóxicos de loita contra as pragas, sobre todo en agricultura ecolóxica, integrada etc, un dos cales é a utilización de caixas niño para curuxas (*Tyto alba*), cernícalo vulgar (*Falco tinnunculus*), un proxecto que ven sendo desenvolvido desde o ano 2009 en Castella e León polo grupo naturalista "GREFA".

<https://www.grefa.org/proyectosgrefa/108-proyectos/servivios-ambientales/control-biologico-del-topillo-campesino/memorias-control-biologico-del-topillo-campesino/774-control-biologico-plagas-de-topillo-campesino-en-2012>

Tamén se empeza a utilizar caixas niño para morcegos no control de pragas por exemplo nas viñas https://vinonaturalendemic.com/blog/10_Murci%C3%A9lagos-entre-vi%C3%B1edos.html

No SERIDA (Asturias) levan anos investigando sobre o papel das aves no control de pragas nas pomaradas para sidra etc.

<http://www.serida.org/publicacionesdetalle.php?id=7451>

8.- OBXECTIVOS

Dar a coñecer as posibilidades que ofrece a fauna útil para o control de pragas, cales son as especies mais adecuadas para cada o control de cada praga e como favorecer o habitat ou a paisaxe agraria para atraer a fauna útil por exemplo, creación de sebes, colocación de caixas niño, árbores vellos, construcións abandonadas....

Se coñecerán as experiencias en Castela León co control do topillo con coruxas e cernícalos, e as posibilidades de controlar a rata toupa en Galicia; as posibilidades de controlar as avelaiñas e insectos polos morcegos, e as experiencias do control de vermes e outras pragas de insectos polos paxaros en pomaradas de Asturias.

Farase unha visita a o campo cos participante nas propias instalacións do CIAM para observación de aves nas plantacións de froiteiras do banco de xermoplasma, coñecer e ver as diferentes caixas niño para morcegos e aves etc

9.- METODOLOXÍA EMPREGADA NO DESENVOLVEMENTO DA ACTIVIDADE

9.1.- Localización

Salón de Actos do CIAM e finca experimental (visita a o campo con ornitólogos para captura con rede, observación e identificación de aves con telescopios etc))

9.2.- Planificación da actividade (de ser o caso, programa). No caso de campos de demostración ou dos campos de ensaio descrición de todas as fases. (Xuntar croquis e deseño das parcelas)

As xornadas constarán de

- 6 conferencia dunha hora no salón de actos do CIAM
- 4 horas de practicas con ornitólogos na finca experimental do CIAM: anelamento, observación e identificación de aves

9.3.- Persoal encargado do desenvolvemento da actividade

CIAM Juan Castro Insua; Julio López Díaz

GN Habitat. Santiago Vázquez Casás, Manuel Cernadas Villar (GN Habitat)

ANELADORES DE AVES

Grupo Anelamento Phylloscopus e Grupo Anelamento Hércules

Alberto Monteagudo Francisco García Rey e Xosé Manoel Carregal Silva

9.4.- Persoas ou entidades a quen vai dirixido

Agricultores e Gandeiros, técnicos, interesados nas boas prácticas para reducir as pragas do campo como: avelaiñas, vermes, ratos, insectos.

Empresas e asociación de agricultores interesados en mellorar a imaxe das producións agarias glegas

Estudantes de formación profesional agraria ou universitarios

10.- PLAN E MEDIOS DE DIVULGACIÓN PREVISTOS

Reunións:

Visitas:

Se visitará a finca Experimental do CIAM para observar in situ as caixas niño, a identificación de aves e como se anelan as mesmas

Publicacións: Se gravarán as presentacións en vídeo e se colgarán na rede
Artigos de prensa:
Programas de TV e/ou radio: TV: O Agro, Labranza Radio: programas especializados en medio ambiente nos que participa o GN Habitat

11.- DESENVOLVEMENTO DAS ACTIVIDADES
11.1.- Data de realización (Outubro 2020):
11.2.- Duración da actividade: Horas teóricas: 6 Horas prácticas (en talleres ou explotacións de colaboradores): 3
11.3.- Iniciativas de cooperación (nome dos colaboradores): <ul style="list-style-type: none">
- Explotacións:
-
- Empresas:
-
- Entidades asociativas:
11.4.- Lugar de desenvolvemento (marcar cun X): -Concello: Zona desfavorecida ☐ Zona de montaña ☐

12.- TIPOLOXÍA DOS/AS DESTINATARIOS/AS (poñer número de asistentes)	
Agricultores/as activos/as, persoas dedicadas á actividade agraria con producións superiores ás de autoconsumo e dadas de alta no sistema de venda directa, persoal empregado no sector primario por conta allea ou persoas con solicitude de incorporación a través das submedidas 6.1 e 6.3.	Mulleres:8
	Homes:8
	Total asistentes:16
Persoal contratado (ou con expectativa de contrato) por empresas que realicen traballos agrarios (agrícolas, gandeiros ou forestais) ou da industria agroalimentaria.	Mulleres:5
	Homes:5
	Total asistentes:10
Persoas en idade laboral e menores de 60 anos con expectativa de incorporación ao sector primario ou á industria transformadora.	Mulleres:10
	Homes:10
	Total asistentes:20
Propietarios forestais socios dunha entidade de xestión en común da terra ou con expectativa de selo.	Mulleres:10
	Homes:10
	Total asistentes:20

